

Ευλογία του Θεού και οικονομία (Αρχιμανδρίτης Ιερώνυμος Νικολόπουλος, Α΄ Γραμματεύς - Πρακτικογράφος της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος)

/ Πemptουσία

Είναι επιβεβλημένη και αδιαμφισβήτητη η θεώρηση ότι σήμερα η οικονομία, ως ισχυρό στοιχείο της καθημερινότητάς μας, είναι πεδίο απόλυτης κυριαρχίας της ψυχρής λογικής, χαρακτηρίζεται από στυγνό ορθολογισμό και διέπεται από τη στρυφνότητα του συμφεροντολογικού υπολογισμού. Γι' αυτό και δεν μπορεί να συνδυασθεί με συναισθηματισμούς, να συσχετισθεί με αξίες και ιδανικά ή να περιπλακεί με έννοιες όπως «αλτρουισμός», «αυτοθυσία», «αλληλεγγύη». Μ' ένα λόγο, στην οικονομική σκέψη δεν χωρούν στοιχεία πνευματικότητας, υπερβατικής θεώρησης ή μεταφυσικής παραδοχής. Γι' αυτό και απέναντι σ' αυτή τη θεώρηση της οικονομίας ακούστηκε βαρύς ο λόγος του Κυρίου

«ου δύνασθε Θεώ δουλεύειν και μαμωνά» (Λουκ. 16, 13).

Κι όμως, οι χριστιανοί είναι «καταδικασμένοι» να ζούν μέσα στον κόσμο αυτό, να αντιμετωπίζουν το οικονομικό πρόβλημα και να συμβάλλουν στην οικονομία της χώρας τους. Είναι υποχρεωμένοι να συμμορφώνονται ή να προσαρμόζονται προς τις κρατούσες εργασιακές συνθήκες για ν' ανταποκρίνονται στις ανάγκες και υποχρεώσεις τους. Αναπτύσσονται μέσα στο δεδομένο οικονομικό περιβάλλον της εκάστοτε ιστορικής συγκυρίας, επιμένοντας να διεκδικούν το «ως εν ουρανών και επί της γης». Τελικά, πόσο ισχύει το ασυμβίβαστο που προτάσσει ο Χριστός μας και κατά πόσο αυτό είναι συμβατό με την πραγματικότητα;

Αδιανόητη αλιεία

Κουρασμένος ο Πέτρος, μαζί με τον αδελφό του Ανδρέα, έραβαν τα δίχτυα τους στην όχθη της λίμνης Γεννησαρέτ. Η προηγούμενη βραδιά, εκτός από εξαντλητική, ήταν συνάμα και απογοητευτική· παρόλη την κοπιώδη προσπάθεια, οι έμπειροι ψαράδες δεν έπιασαν τίποτα. Κι ενώ η κούραση και η θλίψη ήταν πρόδηλες, έρχεται ο γνωστός τους από τον Ιωάννη τον Πρόδρομο Διδάσκαλος και ζητά μια χάρη. Ήταν τόσος πολύς ο κόσμος που τον ακολουθούσε, ώστε ο μόνος τρόπος να καταφέρει να τους μιλήσει ήταν να καθίσουν όλοι στην αμφιθεατρική πλαγιά του λόφου που κατέληγε στη λίμνη κι Εκείνος μέσα από κάποιο πλοιάριο να τους απευθύνει λόγους σε μικρή απόσταση από την ακτή. Κι απ' όλα τα πλοιάρια ο Διδάσκαλος διάλεξε αυτό του Πέτρου...

Χωρίς αντίρρηση, παρ' όλη την κόυραση και τη στενοχώρια του, ο Πέτρος ξανοίγεται λίγο και εξυπηρετεί τον Χριστό μας. Κι όταν Εκείνος τελειώνει, ο Πέτρος, ήδη ξάγρυπνος πολλές ώρες, ακούει τον Διδάσκαλο να του δίνει μια απροσδόκητη εντολή μέρα μεσημέρι: «Επανάγαγε εις το βάθος και χαλάσατε τα δίκτυα υμών εις άγραν». Που ακούστηκε επαγγελματικό ψάρεμα μες στο καταμεσήμερο; Τη στιγμή μάλιστα που η προηγούμενη βραδιά αποδείχθηκε τόσο άκαρπη και το μάζεμα των δικτύων είχε μόλις τελειώσει ώστε να είναι έτοιμα για τη νέα νυχτερινή εξόρμηση;

Η ευλογία του Θεού

Πολλές φορές οι άνθρωποι με απόλυτη επιστημονικότητα και άψογη λογική σχεδίασαν πλάνα, κατάρτισαν προγράμματα, επιχείρησαν την υλοποίηση μεγάλων οραμάτων. Και πάμπολλες φορές απροσδόκητα απέτυχαν, σε σημείο που να προέλθει το παροιμιώδες «Ο Θεός βλέπει τα προγράμματα των ανθρώπων και γελάει». Άλλες πάλι φορές, παρά πάσα προσδοκία πέτυχαν χωρίς όλα τα προηγούμενα, με μόνο εφόδιο την πίστη στον Θεό. Γι' αυτό και οι άνθρωποι παλαιότερα, με ο,τι κι αν καταπιάνονταν, συνήθιζαν να λένε και να το εννοούν: «Πρώτα ο Θεός». Γι' αυτό και μέχρι σήμερα είναι ευλογημένη συνήθεια, ο,τι

επιχειρούμε να το ξεκινάμε με αγιασμό, με ευλογία του ιερέως, με συνειδητή προσευχή.

Στην ιστορία του γένους των Ελλήνων, υπάρχουν πολλές στιγμές, οι οποίες σαν τη θαυμαστή αλιεία του Πέτρου σημασιοδοτούν την κατάργηση των αρχών της οικονομικής επιστήμης και, με πρόταγμα τη φιλανθρωπία, αποτυπώνουν επιτυχίες συνδυαστικά και στο πνευματικό και το οικονομικό επίπεδο. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι στο οικονομικό και πνευματικό απόγειο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας υπήρχαν επίσημα θεσμοθετημένες περίπου εκατόν εξήντα ημέρες εκκλησιαστικών αργιών. Οι εργάσιμες ημέρες ήταν περίπου διακόσιες, κι όμως τα θησαυροφυλάκια του κράτους ξεχείλιζαν από πλούτο, ώστε πολλοί αυτοκράτορες δεν έκαναν πολέμους, αλλά εξαγόραζαν τους βαρβάρους για να μην κάνουν επιδρομές. Κι εμείς σήμερα, έχοντας περικόψει τόσες άλλες, προσβάλλουμε ενσυνείδητα και την Κυριακή αργία...

Στην εποχή του ο άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, δρώντας τελείως αντιπαραγωγικά κατά τα σημερινά δεδομένα, κήρυττε emphaticά την κατάργηση των κυριακάτικων παζαριών και τη μετάθεσή τους σε άλλη μέρα, ώστε η Κυριακή να είναι ημέρα αφιερωμένη στον αγιασμό, την οικογένεια και την ανάπαυση. Όπου τον άκουσαν, όχι μόνον προόδευσαν σε όλους τους τομείς της καθημερινότητας, αλλά εξαλείφθηκε και το φαινόμενο του εξισλαμισμού. Σήμερα, οχυρωμένοι πίσω από οικονομικά επιχειρήματα, στατιστικές και αριθμούς, πολλοί πιέζουν για επιβολή ενός μοντέλου που με μόνο προτάγμα την επίτευξη οικονομικών στόχων απανθρωποποιεί τον άνθρωπο, καθώς τον εξαντλεί μεταξύ απαράδεκτων όρων εργασίας και του φάσματος της ανεργίας.

Η εποχή μας διεκδικεί κατά τα οικονομικά επιτάγματα την υιοθέτηση πρακτικών που κατά την αντίληψη της Εκκλησίας συνιστούν αμαρτία. Και η αμαρτία αποδιώκει την ευλογία του Θεού. Και χωρίς αυτήν, ασχέτως προσπαθειών, όλα είναι καταδικασμένα στην αποτυχία. Ο αγώνας μας, ως χριστιανών, έγκειται στο να ελκύσουμε με τον τρόπο της ζωής μας τη θεία ευλογία, ώστε όλα να γίνουν κατά Θεόν, να ξεπεραστούν τα προβλήματα και να υπάρχει η ανάπαυση της ήσυχης συνείδησης.

Πηγή: www.agiazoni.gr